

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky utca 1. sz. földszint (Arany Bika bérház). Tel.: 113 (7 mellékállomással). Szerkesztőségi hivatalos órák d. u. 3-7-ig

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky u. 1. sz. (Arany Bika bérház) főemelet. Tel.: 113 (7 mellékállomással). Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig.

A Szovjet-Unió felére szállította le a jóvátételi fizetések összegét

Molotov külügyminiszter válasza a magyar kormány kérésére

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Puskin, a Szovjet-Unió nagykövete kedden délután felkereste Molnár Erik külügyminisztert és átnyújtotta Molotovnak, a Szovjet-Unió külügyminiszterének választát arra a jegyzékre, amelyet a magyar kormány a Szovjet-Unió kormányához intézett a jóvátétel leszállítása kérdésében.

százalékkal leszállítja. Összinté tisztelettel: Molotov.

Budapest. Rákosi Máttyás miniszterelnök helyettes táviratban mondott köszönetet Sztálin generálisznak azért a nagyvívű elhatározásáért, amellyel a magyar jóvátétel hátralévő összegének felét elengedte. — Mi biztosak voltunk abban — mondja Rákosi távirata —, hogy a magyar kormány kérését a Magyarországon által a békeszerződés értelmében a Szovjet-Unióan fizetendő jóvátétel összeg leszállítása iránt. Attól a kívánságtól vezelve, hogy megkönnyítse a magyar nép erőfeszítéseit az újjáépítés érdekében és elősegítse a magyar közletárság gazdasági életének fejlődését, továbbá figyelembe véve az országaink között létrejött gazdasági viszonyt a Szovjet-Unió kormányának úgy döntött, hogy a jóvátételi fizetések összegét az év július hó első napjától kezdve 50

százalékkal leszállítja. Ennek a jóindulatnak a leiszabadosulása óta már több alkalommal adta tanujelét a Szovjet-Unió, de különösen nagy jelentőségű a mostani segítség, amely jelentős teherrel szabadítja meg az országot. De sokszorosan kedvező következménye lesz a mostani engedménynek az, hogy ezáltal gazdasági megerősödésünk még nagyobb léptekkel haladhat előre és a hároméves terv eredményes végrehajtását a megfelelő anyagi eszközök leiszabadosulása révén még könnyebben elérhetjük, sőt bizonyára a kitűzött idő előtt befejezhetjük. A Szovjet-Unió a magyar nép gazdasági erőfeszítéseit könnyíti meg a jóvátételi összeg jelentős részének elengedésével. A jó barát segítő keze mutatkozik meg Molotov külügyminiszter válaszában, melyet a magyar kormány kérésére adott. Gazdasági életünknek nagy lendületet ad a szovjet kormány újabb segítése, mely egyidejűleg az irántunk való bizalom megnyilvánulása is.

A munkaversenyek díjazására a vármegye 20.000 forintot szavazott meg.

A vármegyei alkalmazottak szabad pályán eltöltött idejének beosztására megalkotották a bizottságot. Elnöke H. Nagy Gábor,

tagjai Bartha János, Fazekas József, Pinczési Pál, Molnár József és Keckés János.

Személyi ügyek tárgyalása után 12 órakor zárta be a közgyűlést dr. Balogh István elnök.

Hosszúpályában reakciós elemek még akarták zavarni a koalíciós pártok ülését

Egy nyugalmazott tábornokot és 14 más személyt őrizetbe vett a rendőrség

A belügyminisztérium sajtóosztálya közli: Június 7-én Hosszúpályában a koalíciós pártokat ülésre hívták egybe az iskolák államosításával kapcsolatban a Magyar Dolgozók Pártja helyiségébe. Az épület előtt néhány száz fonyi tömeg verődött össze, hogy megzavarja a gyűlést.

A helyi rendőrség értesítésére Berettyóújfaluból karhatalmi egység szállt ki azonnal az esemény színhelyére. A tüntetés vezetőit és szervezőit „vitéz” Domokos Gyula ny. horihysta tábornokot, és a falu 14 reakciós nagygazdáját őrizetbe vették. Ellenük az eljárás megindult.

Ortutay kultuszminiszter nyilatkozata Mindszenty bíboros-primás válaszárol

Pártunk központi lapja, a Kis Újság írja:

Mindszenty József érsek, bíboros primás válasza Ortutay Gyula kultuszminiszter levelére, amelyben a pöcspetrii szomorú cselekmények után — a katolikus egyház által folytatott agitáció leállítását követelte tőle. A levél épp oly rövid, min jellemző. Két lényeges pontja van. Először a bíboros-primás kijelenti, hogy csak a kultuszminiszter leveléből vett tudomást a levél szerint történtekről. Másodszor a primás nemcsak elhárítja magát a felelősséget, de azt a kísérletet teszi, hogy a felelőséget áthárítsa a kormányra. Levelében ugyanis a következő megállapítást teszi: „A felhozott tevékenység azokat viseli, akik az oly kívánatos béke és nyugalom nagy kárára ilyen izgató kérdést felvetnek és minden eszközzel napirenden tartják.” Vagyis a primás szerint a gyilkosságért nem a felelősök és a gyilkosok felelősök, hanem a kormányzat, amely az iskolakeresést a kor követelményeinek és a legszélesebb népi tömegek érdekének megfelelően rendezni kívánja. A primás szerint a gyilkosságért azok felelősök, akik jobb iskolát ingyen tankönyvet, al-

talános felemelkedési lehetőséget akarnak adni a legszegényebb néposztályok gyermekeinek is, nem pedig azok a felelőtlen izgatók, akik még mindig meg akarják akadályozni, hogy a parasztság gyermekei is ugyanolyan művelődési és előrelépési lehetőségekhez jussanak, mint a városi gyermek.

Mindszenty primás leveléről Ortutay Gyula kultuszminiszter a Világnak a következő nyilatkozatot adta:

— Minthogy a kormánybizottság elnökeként tárgyalni kívánok a katolikus egyházzal, helyesebbnek tartom, ha a hercegprimás levelét, melynek minden szava leleplező, válasz nélkül hagyom. Egy bizonyos: gyilkosságot ilyen részvétele nélkül, helyi esetnek sem pápi, sem világi személy nem nevezett meg. Azon mindenesetre csodálkoztam, hogy ezt a levelet, amelyet én gondosan fiókba zártam, a bíboros érsek jónak látta a nyilvánosság elé vinni: könyomatásra bízni.

Tildy Zoltán, a köztársaság elnöke egyébként tegnap délelőtt kihallgatáson fogadta a közoktatásiügyi minisztert.

A debreceni ref. presbitérium helyesli az állam és a ref. egyház vezetői között megindult tárgyalásokat

A debreceni ref. egyház presbitériuma Uray Sándor lelkészelnök és Öry István főgondnok elnöklétével rendkívüli ülésen foglalkozott a zsinati tanácstól érkezett tájékoztató körlevélrel, amely az állam és az egyház viszonyát szabályozó tárgyalásokról ad beszámolót. Ennek főpontja az iskolák államosítása, szabad vallásgyakorlás és kötelező vallásoktatás kérdése. A zsinati tanács kérte a presbitériumot, hogy a június hó 14-én összeülő zsinat elé választás kioldjon állásfoglalásáról.

egyházi iskolák állami tulajdonba mennek át vagyontárgyaikkal együtt. Helyesnek tartja, hogy minden egyház maga gondoskodik fenntartásáról, de mivel ez egészen új, amelyre az egyház berendezkedve nincsen, kívánja, hogy az elvett iskolákért és objektumokért az állam megfelelő értékmegeértéért adjon. Kívánja, hogy a meghagyandó történelmi, művelődési iskolákat tovább fejlessze, internátusok fennállítását biztosítsa. Fontosnak tartja, hogy egy megfelelő nyilatkozat biztosítsa a református egyházi iskolák bizonnyítványainak és okleveleinek az államiakéval egyenlő értékét. Kívánja, hogy az iskolákkal átvett pedagógusok eredeti állásukban megmaradjanak halálukig, illetve nyugdíjaztatásukig, új tantervek

Gyermek felvételek
Horváth Istvánól
Simonffy-utca 1-b.

Hajdú megye közgyűlése üdvözölte Dinnyés miniszterelnököt, állástfoglalt az iskolák államosítása mellett és mélyen elítélte a pöcspetrii rendbontást

Kisgazda Párt indítványára a fagykárt szenvedett gazdák érdekében felterjesztést intéztek a kormányhoz

Hajdú vármegye törvényhatósági bizottsága tegnap délelőtt dr. Balogh István főispán elnöklétével ülést tartott. Az elnök főispán bejelentette, hogy a Kisgazdapárt tagjai közül Fogarassy Elek, Vincze Sándor és O. Szabó Gábor lemondottak, helyettük a párt Bartha János vármegyei főtitkár, Kerkes Péter (Balmazújváros) és Fekete Péter (Hajdúböszörmény) küldte be. A Magyar Dolgozók Pártja Fekete Lajos helyére Czifra Sándor országgyűlési képviselőt küldte be. A parasztpárti tagok sorában változás: Radó József helyett Kovács András a bizottság új tagja.

Napirend előtt több felszólalás hangzott el. Dr. Erdős Imre (MDP) megemlékezett arról, hogy Dinnyés Lajos egy éve áll a magyar kormány élén. Égveves működése alatt, úgy mond, a magyar demokrácia történetében sorsdöntő események zajlottak le, politikai és gazdasági síkon a magyarság szempontjából hatalmas, előnyös változások következtek be, amelyek lehetővé tették a koalícióba tömörült pártok még szorosabb együttműködését és a pártzsemponok felretételét az egyöntetű, eredményes munkát az ország felemelkedéséért. Visszapillantást vetett dr. Erdős a Dinnyés-kormány megalakulása előtti politikai helyzetre és az elmúlt egy esztendő változásaira. Hangoztatta a magyar nép színterokonszenvét a Szovjet-Unió iránt. Dr. Erdős Imre indítványozta, hogy a közgyűlés táviratban üdvözölje Dinnyés Lajos miniszterelnököt. Az indítványt a törvényhatósági bizottság lelkesedéssel elfogadta.

len Kisgazda Párt vármegyei szervezetének főtitkára emelkedett színpadra. A telekezői iskolák államosításáról szólt, amelynél ma nincs időszerűbb problémája a magyar életnek és amelyben szükség van a megyei törvényhatósági bizottság határozat álfoglatására is.

A népi demokrácia fejlődésében a meghozott reformok sorába illeszkedik ez a szükség szerű, nagyjelentőségű reform is, amely biztosítéka lesz a magyar ifjúság egységes demokratikus nevelésének és amely kizárja a magyar életből a felekezeti elzártságot. Szükséges, hogy ezt a reformot békés körülmények között hajtsák végre. Foglalkozott a pöcspetrii kilengésekkel, amelyeket felelőtlen elemek megdöglőltan kijelentései indítottak el. Elítélte a pöcspetrii eseményeket és az ehhez hasonló esetek megállítását a kormánytömegek legfontosabb feladatának jelölte meg. Indítványozta, mondja ki a közgyűlés, hogy szükségesnek tartja a felekezeti iskolák államosítását, ezt a határozatát hozza felterjesztésben a kormány tudomására és kéri a kormányt, hogy a Pöcspetrihez hasonló esetek megismétlődését akadályozza meg, a bűnözők ellen pedig a törvény szigorával lépjen fel.

Fazekas József a Magyar Dolgozók Pártja, Molnár József a megye szervezett dolgozóit, Domokos János pedig a Nemzeti Parasztpárt részéről csatlakoztak a Kisgazdapárt szónokának indítványához s azt magukévá tették. A szónokok hangot adtak a tömegek mélyesges felháborodásának a pöcspetrii események fölött, hangoztatták: „Le kell számolni — úgy mond — az egyház palástja mögé bújó reakcióval, amely a külföldi imperialista

reakciós erők utolsó magyarországi bástyája. Szóltak az egyházi iskolák pedagógusainak kiszolgáltatottságáról, nehézségeiről, amelyen csak államosítás segíthet.

Berkes Kálmán (FKGP) Egyek szóvallette a fagy pusztítását. A fagykárt szenvedett gazdák későn kaptak vetőmagsegítést. Kimentek az időből már, földjük paragon hever. Eppen a legjobb gazdák suttoltak a fagykár, mert a szorgalmas gazda földjén már fejlettebb volt a vetés, s annál nagyobb volt a kár. Felterjesztés: küldését javasolta a kormányhoz: engedjék meg, hogy a fagykárt szenvedett gazdák vetőmagot és lejadajuknak megfelelő mennyiségű kenyérgabonát vásárolhassanak a gyűjtőkereskedőknél. A közgyűlés az indítványt elfogadta és ilyen szellemű felterjesztést intéz a kormányhoz.

A közgyűlés tárgysorozatának pontjait szinte hozzászólás nélkül egyhangúan fogadta el a törvényhatósági bizottság. Az alispáni jelentéshez Domokos János (NPP) és Kiss Lajos (Nádudvar) szóltak hozzá, Torma Kálmán alispán válasza után a közgyűlés elfogadta a jelentést.

A törvényhatósági bizottság névszerűen szavazással egyhangúan megszavazta a vármegyei kiegészítő költségvetést, az állattenyésztési alap részére nyújtott 100.000 forintos bankhitel igénybevételét, a közúti alap kiegészítő költségvetését és a közúti alap 1949. évi költségvetését.

A vármegyéhez a helyreállítását és tatarozását kimondotta a közgyűlés — a hétfői kisgyűlésen volt vita után most már hozzászólás nélkül — a helyreállítását és tatarozását munkák 120.000 forint keretben végeztetnek.

237
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

alkalmazásánál pedig az arvelt volt református iskoláknál református vallásúakat nevezzenek ki. A debreceni, sárospataki, pápai és budapesti kollégiumok egyházi kezében maradását mellett a nőnevelő intézetek fennmaradása is biztosított, különösen kívánják hogy a 100 éves Dóczy intézet is

az egyház kezén maradjon az állam segélyének élvezése mellett. A presbitérium dr. Szabó Mihály, dr. Czeglédi Sándor, dr. Erdős Károly és dr. Bacsó Jenő felszólalása után az előterjesztett javaslatot elfogadta és felterjeszteni rendelte a zsinathoz.

A megyei Nemzeti Bizottság az iskolák államosításáért

A hajdúmegyei Nemzeti Bizottság tegnap Szabó István országgyűlési képviselő előkeltével ülést tartott. Bartha János (Füg. Kgp) indítványozta, táviratban követelje a Nemzeti Bizottság a kormánytól a felekezeti iskolák államosításának végrehajtását. Domokos János, Molnár József, Nemes Sándor, Fazekas József esatlakoztak a kisgazdapárti indítványhoz. Szabó István figyelemre méltó arra, hogy a reakció az egyház palástja mögé bujlik. A pöcspetri példán okulva intette a megye közönségét, vigyázzanak,

nehogy provokátorok vegyüljenek a nép közé, mert alapos a gyanu, hogy fasiszta provokátorok templombombolásokat és keresztöntéseket akarnak végrehajtani. Szabó István az iskolák államosításával kapcsolatban hangsúlyozta, hogy továbbra is kötelező marad a vallásoktatás.

A Nemzeti Bizottság felhívta a megye demokratikus papságát, ne olvaassanak fel a reakció érdekében álló körleveleket. A Nemzeti Bizottság üdvözlőt küldte a megye demokratikus nevelőinek.

Németország kettészakítását célozzák a londoni határozatok

A londoni hatalmi értekezleten résztvevő országok fővárosaiban tegnap nyilvánosságra hozták a konferencia határozatait, amelyeket ajánlás formájában az illetékes kormányok elé terjesztettek. Az öt pontból álló, de egészes egészét alkotó ajánlás-gorozat kívánatosnak mondja, hogy Nyugat-Németországban szövetségi kormányt állítsanak fel és hogy alkotmányozó nemzetgyűlést hívjanak össze Nyugat-Németország federatív alkotmányának előkészítésére. Az ajánlások között szerepel a Ruhr-vidék hehatalmi ellenőrzésére vonatkozó javaslat is.

Igen jelentős a londoni értekezletnek az a határozata is, amely állást foglal mindennemű német fegyveres erő vagy német vezérkar újállandítását ellen és amelyben a nyugati nagyhatalmak újra kijelözték, hogy mindaddig nem kerülhet sor Nyugat-Németország megszállásának teljes megszüntetésére, amíg nem szilárdul meg a béke Európában.

A londoni hatalmi értekezlet döntéseinek lényege nem kétséges: Németország végleges kettészakításáról van szó.

Londonban aggódva várják a német nép reakcióját.

A francia főváros hangulata komor, sőt elkeseredett. A londoni megállapodásoknak a francia parlamentben igen sok ellenzéke lesz. Lineczky, a moszkvai rádió hír-magyarázója megállapítja, hogy a szilárd békére törekvő népek a londoni egyezményt nem ismerik el jogosnak. De nem ismeri el a német nép sem, amely egységre irányuló akaratát a népszavazást kérő ívekre bejegyzett több mint tizenegymillió aláírással mutatta meg.

A német népi tanács elnöksége szintén visszautasította a hatalmi értekezlet határozatait.

Csütörtökön statáriális bíróság elé kerülnek a pöcspetri zendülés tettesei

Budapestről jelentik: Asztalos János piébános és társai ügyében az igazságügyminiszter utasítására a budapesti büntetőtörvényszék röglöntésű tanácsa ülkezik. A tárgyalást csütörtökön délelőtt kezdik meg a Markó-utcai fogház esküdtészi termében. A tárgyalásnak hat vádlottja lesz. Asztalos János és társait ma Budapestre szállították. Bodonyi ügyész szerdán terjeszti a bíróság elé a vádlóindítványt.

A tárgyalás előreláthatólag két napig tart és délelőtt és délután is tárgyal a bíróság.

A tetteseket a budapesti államvédelmi osztályon hallgatták ki először. Asztalos János piébános felbujtói szerepe még jobban kibontakozott ezekből a vallomásokból. Június 2-án este Asztalos János a római katolikus templom kapujában megbeszélést folytatott legközelebbi híveivel. Utasította őket, hogy a toronyban legyen állandó ügyelet. Ha rendőrök közelednek a falu felé, verjék félre a harangot. Négy ember állandóan álljon a piébánia és a templom között. Utasította a híveket, terjesszék el a faluban azt a hírt, hogy a hatóságok el akarják hurcolni a papot és amint a harangokat félreverik, mindenki siessen a piébános védelmére. Két napon át a faluban egybet sem tettes, mint a piébános utasításait terjesztették.

Június 3-án este már izzó hangulatban gyűltek össze a hívek a

fiánára, amelyen a piébános újabb lázító beszédet tartott és szóváltette, hogy a községházán az előjáróság éppen most foglalkozik az iskolák államosításának ügyével. Ez körülbelül 8 óra tájban volt, a tömeg erre átrohant a templomból a községháza udvarára, azt megtörtölte és ordított: „Nem engedjük államosítani az iskolákat, nem engedjük a papunkat”. Azt követelték, hogy adják ki nekik a gyűlés jegyzőkönyvét megsemmisítés céljából.

Konzili Pál római katolikus egyházi gondnok vallja, hogy a piébános ott állott a tömegben a községháza udvarán, egy fa alatt és onnan ellenőrizte a rendbontást. Konzili Pál vezette el a piébánost a községháza udvaráról Szomolencsa Pál malmos lakására.

— Azt mondtam neki, — valótta Konzili Pál, — hogy menjen el, mert tudtam, hogy ő a felelős a felzúgott tömegért és tudtam, hogy ha a tömeg valamit csinál, akkor a piébánost felelősöként felelősségre vonhatják és őrizetbe vehetik.

Kösi István, a piébános sógora, aki vele együtt lakott, a többiek közt vallotta, hogy a piébános a többiek között a következőket mondotta a litánián: „Védjük meg az iskolákat, ha kell erőszakkal is. Tudjátok, hogy kik akarják az iskolákat államosítani és számoljatok le velük”.

Debreceni Kiállítás és Vásár

1948 június 26 és július 4 között.

Felvilágosítás a Vásárhozában, Vöröshadsereg-útja 8 szám. I. emelet.

Hadifogolyvonat jön

Értesülésünk szerint Máramaros-szigetről elindult egy hadifogolyvonat magyar hazatérőkkel. Tegnap este lapzártáig a fogolyvonat nem érte el a magyar határt. Ezzel a szállítmánnyal 1000 hadifogoly jön. Az alábbi hadifoglyok érkeznek Debrecenbe:

Nagy Sándor, Reiner József, Pál József, Szabó Imre, T. Szűcs Gábor, Vértess Ferenc, Bukholcz Imre.

Gordon kötelezték a kulcsok kiadására

A berni főtörvényszék a magyar kormány részéről Gordon Ferenc volt berni követ ellen indított pert most tárgyalta. A bíróság teljes mértékben helyt adott a magyar állam kéréseinek és kötelezte Gordon Ferencet a panócszék egy tartalmának, illetve a szekrény kulcsainak kiadására. Az ítélet ellen egyfokú fellebbezésnek van helye.

Megé kezdett a Földművelésügyi minisztérium anyaga a Debreceni Kiállításra

A tegnapi nap folyamán a Debreceni Kiállítás igazgatóságát átvette a földművelésügyi minisztériumtól a Debreceni Kiállítás céljaira leküldött gazdag kiállítási anyagot. A hatalmas teherautó rakományából előkerült grafikonok, képek, domborművek és egyéb szemléltető táblák pontosan kimutatják a feudális földbirtokrendszer hátrányos hatását, a földreform szociális és gazdasági jelentőségét, a belterjes gazdálkodás előnyeit s. b. Az építésügyi minisztérium házépítési akciójáról is hasonló elgondoltság és kidolgozott képek mutatnak kelő megvilágításban példát arról, hogy mit sikerült elérnie a demokratikus államrendszernél.

Ezenkívül természetesen folyik a szervezés minden téren, hogy Tiszánál népe tényleg olyan kiállításnak legyen tanúja 1948. jun. 26-tól jul. 4-ig, amely méltó a jelenlegi idők lelöközött munkatempójához, a hároméves tervhez és az újáépítéshez.

Terménykereskedők országos gyűlése Debrecenben

A Gabona-, Termény- és Magkiskereskedők Országos Egyesülete Debrecenben nagygyűlést tartott. Csengeri Jenő elnök nyitotta meg az ülést. Majd Vágó Sándor a KISOSZ nevében köszöntötte a központi elnököt, dr. Karolyi Györgyöt. Ezután Karolyi elnök tájékoztatta a gyűlés résztvevőit a székely kérdéséről.

Az idősebb kereskedők között szölet a gabonagyűjtő kiskereskedők kijelölésének kérdéséről, melynek elintézését az egyesületnek sikerült elintékes helyen érdekük megőrzésével elöbonteni. Athadalo megoldást találtak, melyszerint a gyűjtőkészkedő létszám csökkenthető anélkül, hogy bármelyik kereskedő tevékenységi körét az életheletőségét elvesztené. A közölalás szempontjából is megfelel ez a megoldás. A gyűjtőkészkedői tevékenységét kapolatban — mondotta — kívánja az egész ország gazdátársaságára, hogy nehéz feladatunkat az ő szempontjaink figyelembevételével is helyesen és tisztességesen oldjuk meg. A kijelöléseket a földművelésügyi kereskedelmi minisztériumból és közlaltási hivatalból álló tárcaközvetítő bizottság végzi, amely mellett mint véleményező szerv a MÖSZK és a Gabona-kereskedők Egyesülete is részt vesz.

Ezután nyomatékosan felhívta a kereskedők figyelmét, hogy június 28-ig adják be kérelmüket a gabonagyűjtési kijelölésre. Tájékoztatta a gyűlést, hogy a kereskedők kézpénz és bankgaranciájának húszszázalékos összegét 8 százalékra szállították le az egyesület közbelépésére. Eredményeket értek el a súlyhiány kérdéseinek megoldásánál is, valamint elérték, hogy meghallgatták az egyesület véleményét döntés előtt. A kijelölések megtörténte után az összes adólevél és a kötelező könyvelés elrendelésének sérelmes részével foglalkozni. Közölte még, hogy az egyesületnek eddig 900 tagja van s

Könyvkieliek: Dohány Sándor Hajdúnánás, Hegedűs János Derecke, Kiss Lajos Hajdúböszörmény, Kiss Mihály Hajdúböszörmény, Lugosi János Hódorog, Szűcs Antal Felőzősa, Suba Lajos Ho szűpályi, Sipos Sándor Hajdúhadház, Terpát László Hajdúdorog, Valádi József Hajdúböszörmény.

kelmi eredmények elérese érdekében minél többen jelentkezzenek felvételre. Dr. Karolyi György előadásához Kenyeres János (Büdszentmihály), Feldmann Sándor (Kaba), Bányai Lajos (Almosd), Ormos Lajos (B.-újfalú) Szabó László (Hajdúböszörmény), Papp Lajos és Málcszky Andras (Nyíregyháza), és dr. Illésné (Nagyfata). A felszólalások a Karolyi elnök kimerítően választott.

Pénteken lesz a „Tanulj jobban” mozgalom záróünnepélye

Május elsejével országsszerte megindult a középiskolák újúság között a „Tanulj jobban” mozgalom, amelyet azzal a céllal indított el a Magyar Diákok Nemzeti Szövetségének Országos Központja hogy a tanulmányi nívó országsszerte emelkedjen.

A mozgalmat mindenütt kitörő lelkesedéssel fogadta az újúság s a diákok a tanulásban egymást verseny-szerűen igyekeztek túlszárnyalni. Tanulóközök alakultak, amelyek szociális-művelődési, az órák keretében tárgyalták az anyagot.

A debreceni középiskolák közötti verseny eredményeiről szóló jelentések még most futnak be a Diákszövetség tanfegyelméi titkárságra, amny azonban már eddig is megállapítható, hogy Debrecen harcm legjobb eredményt elérte középiskolája: a Gyarkori gimnázium, a Fazekas Mihály Áll. gimn. és a Rot. Tanulj. Közp.

Az iskoláév körüi befejezése miatt a „Tanulj jobban” mozgalom záróünnepélyét pénteken 4 órákor tartják meg az Arany Erika dísztermében. A műsort a debreceni középiskolák énekkarai és kultúrsoportjai, valamint a Humanista Dekanát dínyveres csapatai szolgáltatták. A híves, hatalmas érdeklődésre számot tartó ható ünnepély beépődija egy forint.

SZÍNHÁZ, MOZI, MŰVESZET

„Egerek és emberek” a fiatalok Színpadán

A Kisgazda Párt és a Magyar Ifjúság Népi Szövetsége közötti megegyezés jött létre: a párt minden héten két napon, csütörtökön és szombaton átengedi pompás színpadát a MINSZ kebelében alakult színjátszóárdának, a „Fiatalok Színpadának”.

A centenárius színjátszóversenyen résztvevő együttesek legjobb jait tömöríti magába a „Fiatalok Színpadá”. Nem műkedvelők ök, — fiatalok! Az egyre gyarapodó gárda minden tagja eredeti színjátszó tehetség. Bizonyítékát adták már a próbákban is.

Mert első darabjuk próbái már közel egy hónapja folynak. Steinbeck: „Egerek és emberek” drámájával indulnak. Szombaton június 12-én este 8 órákor mutatják be az amerikai szerző darabját, amelyet regény és filmalkalban is megismert a közönség.

Szombaton este felgördül a függőgy a Kisgazda Párt színpadán, a „Fiatalok Színpadá” bemutatkozik. Joggal hisszük: sikerrel.

A HOLNAPERT ÉLNI KELL. Romantikus, háborús szerelmi filmregény egy leírő vergődése két asszony között. A film három főszereplője az amerikai filmgyártás három csillaga: Orson Welles, Claudette Colbert és George Brent. A filmet csütörtökön mutatja be a Vígyszínház.

Letartóztatások az Üllői úti házbeomlás miatt

Budapesten az Üllői út 27. sz. alatt levő rendőrségi garázs teteje beomlott és mag alá temette Ko-

Vígyszínház

Ma utoljára

A legújabb francia filmkülönlegesség:

Hotel Bijou

Ahol olcsó a csók, és olcsó az élet...

Szerelm, bűnügy, izgalom!

Főszereplő:

Françoise Rosay

Előadások: 4, 6, 8 órákor.

APOLLO MOZI

Debrecenben először!

Elátkozott hajó

Menetlők poliklinikai szülőkészletű banda, híkos tengereljáró úja, aki ön egyes edes, szülőhő jln.

Kisérő műsor: Francia világhíradó.

Előadások hétköznap: d. u. 5, 7, 9, vas. és szünnapon d. 11, du. 3, 5, 7, 9-ór.

Telefon: 194.

METEOR MOZGO

Szörde, csüörtök

Budai cukraszda

Kocs Gyu, Ferenc Zita, Perényi Sam ay remek magyar vigjátka.

Előadások: hétköznap 4, 6, 8

csis V. János rendőrszakaszvezetőt és Cene Ferenc rendőrtizedest, akik nyomban meghaltak. A bonctársi munkálatok körül történt súlyos mulasztások miatt Szabó Imre építésvetést, Mészai Nándor építésvetést és Zalainai József munkacsoportvezetőt letartóztatták.

Ismét bombázták Tel-Avivot

Izrael fővársát kedden délelőtt újból bombázták. A Flac térsé is estek bombák, ahol nagy tömeg tartozkodott. Több asszony és gyermek áldozatul esett. Arab repülőgépek géppuskázták a polgári lakosságot. Több személy súlyosan megsebesült. (MTI)

Utárványrendszer a beszolgáltatott terménynél

A beszolgáltatásra kerülő terményekért a legutóbb megjelölt rendelt érmeben a gyűjtőkészkedők kézpénz helyett postakártyaképzantarra szóló utavánnyal köteles fizetni. A kormányrendeletben szabályozott terményfizetési rendszer leegyszerűsíti és meggyorsítja a termények vételárának kiegyenlítését és egyben megakadályozza, hogy a terménykereskedő a vásárlás rendkezesére becsújtott összeget esetleg más célokra használhassak fel. (MTI)

Hatalmas áradás Szlovákiában

Szlovákia folyói az elmúlt napok hatalmas esőzése következtében megduzzadtak s kileptek medrükéből. A Vág elárasztotta Rózsavölgy több utcáját. Rózsavölgy és a löle keletré Szomszédos vasútátfomások között megzakadtak az összeköttetések. A víz ellepet egy pámut zövődöt Rozonyó és a Kassa közötti vasútvonal Lipótvár közelében megszakadt.

— A munkásbíróság Bodó Tamás Hor. községbeli földmívelő 6 évi fegyházra ítélte, mert nem szolgáltatata be a gabonát.

Mindenki figyelmébe!!!

nem vagyok a Kertben

Szódavíz

Hiterenket 60 l.-es árban árusítom

KUN székelyüzeme, Cz. árba 33 szám.

5659 1948. Korm. sz. rendeleteknek megfelelő üzleti

Mérleg nyomtatványok

A tisztiorvos által előrendelt

Egészségügyi ellenőrzőkönyv

Befűző celofánpapír és zsinag kapható a „Szikra” üzletekben:

„Szabadság” könyvesbolt

„Csillag” könyvesbolt

Vörösháza épület. Megyeházal szemben

Az újáépült
HOTEL ASTORIA
BUDAPEST
Ujnonnan tolszerelve,
150 szoba, minden modern komforttal teljesen üzembn.
Mérsékelt árak! A debreceniek kedvelt szállodája!

Szép szobafestés
Balogh Béla Csapó-utca 55.

Rendőri nyomozás egy történelmi becsű olajfestmény körül

Szepényi Károly asztalossegéd, Bruckner utca 8. szám alatti lakos felhívta a rendőri figyelmét egy gyanús egyénekre, aki értékes olajfestményt kínált többeknek eladásra. Előállították az ismeretlen egyént, akiről az igazoltatás során megállapították, hogy Bicskei Imre hatvanutcai lakos, kereskedelmi

utazó. Az eladásra kínált kép — Damjanichot ábrázoló egykorú olajfestmény —, amely művészi értéke mellett történelmi becsű képzőművészeti alkotás. A festményt lefoglalta a rendőrség, mivel Bicskei nem tudta igazolni, hogyan került hozzá az értékes kép megindult az ügyben a vizsgálát.

A halálos stafétafutás a bíróság előtt

Megrendítő szerencsétlenség történt március 15-én Konyár községben. A nemzeti ünnep alkalmával kegyeleti stafétafutást rendeztek, a fiatalok vett részt a váltólutasban. A futókat Nagy István fűszerkereskedő, aki egy tehergépkocsi tulajdonosa is, vitte ki szíveségből az indítóhelyre és utána autótval kísérte a stafétafutókat. Körülbelül négy méterre haladt az autó a futók után. Közben a stafétafutás egyik résztvevője, Szőke Sándor 18 éves fiú hátrahézt, majd lassított. Eközben az autó utól érte és elgázolta Szőke Sándort, az autó kerekere keresztül ment rajta. Maj-

repedés következtében pár perc múlva kiszexvedett.

A gázoló autó vezetője, Nagy István ellen megindult az eljárás. Kiderült, hogy nem volt hajlasi, autóvezetői igazolványa, a kocsi fékje is, gyengén működött és megbízás nélkül kísérte autón a futókat, nem is közölte ezt a versenyzőkkel.

A törvényszék dr. Farkas Aladár elnöke alatt működő büntetőtanács a megállapította Nagy büntetését gondatlanságból okozott emberölésben és ezért hat hónapra fogháza ítélte. Nagy István és védője fellebbezett az ítélet ellen.

Gosztonyi Béla MÁV üzletigazgatót Budapestre helyezték, Arató Károly az új üzletigazgató

Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter a debreceni üzletvezetőség eddigi igazgatóját, Gosztonyi Bélát magasabb beosztással Budapestre helyezte át. Gosztonyi Béla 1946 márciusától vezette az üzletvezetőséget. Nagy részt vett ki vasúti újépítéséből. Munkája elismeréseképp helyezték magasabb beosztásba. Budapestre a pályaelértési főosztály helyettes igazgatója lett. A távozó Gosztonyi Bélát kártérítési megengedést kaptak.

Az üzletvezetőség új igazgatójává Arató Károly műszaki főosztályosot a pécsi vontatási osztály tényleges vezetőjét ki. Arató Károly a tegnapi napon már át is vette az ügyek intézését. Az új üzletigazgató működését is eredményes munkát várnak.

Megvan a bronz a Petőfi-szoborra

A Petőfi-szobor elkészítése elől, mint arról beszámoltunk, váratlan akadály gördült: a bronz zárt cikk lévén, a város nem kapott kiutalást a bronzból tervezett szoborra. Most a MDP városi bizottság Rákosi Mátyás miniszterelnökhelyetteshez fordult és ő közbenjárását kérte a debreceni Petőfi-szobor céljaira bronz kiutalás ügyében. Tegnap érkezett meg Debrecen városból a hivatalos értesítés: 6 mázsa bronz kiutalást a Petőfi-szobor bronzbaöntéséhez.

Az új tejrrendelet intézkedései

Íméltelen felhívom a tehenartók figyelmét, hogy a 101.330/1948. K. H. sz. rendelet intézkedései folyó évi május hó 1-napjától érvényben vannak, tehát a tehenartók folyó évi május hó 1 napjától lenni számú rendeletben megállapított mérték szerint tartoznak tejeszolgáltatási kötelezettségüknek eleget tenni. Ugyancsak folyó évi május hó 1 napjától kezdődően tejeszolgáltatásnak tejet csak a tejeszolgáltatási kötelezettség teljesítése után és csak helyben szabad eladni. Egyik községből a másikba, vagy városba tejet szállítani csak szállítási engedéllyel szabad, így szállítási engedély nélkül a szomszédos községből a másik községbe, vagy városba tejet és tejterméket meg a piacon közvetlenül fogyasztóknak is kistételeben történő eladás céljából sem szabad.

Végül íméltelen figyelemre a tehenartókat, hogy mindenféle változást (eladást, vételt, betegséget, vagy szárazonállást) a Gabo-

H I R E K

TIED AZ ORSZÁG, MAGADNAK ÉPITED!

Református hitelesítő előadások

A Presbiterium Missziói Bizottsága a Külmissziói napok és az Országos Evangélikációs Konferencia lezajlása után egy hitelesítő sorozatot készít elő a ref. hívek számára. Három előadásból fog állni ez a rövidebb ciklus. **Június 11-én, pénteken 5 órakor** Katona Anna tanárnő fog előadni a magyar és a külföldi reformátusok viszonyáról és fontosabb külföldi élményeiről. **Koncz Zoltán** klinikai lelkész számos évre terjedő gyakorlati alapján a betegek lelkiállagáról fog tartani nagy érdeklődéssel vár: előadást, melyben szó lesz az imádság által való gyógyulás eseteiről is. Ez az előadás június 18-án, pénteken lesz.

A harmadikat Berényi József, a mesterutcai gyülekezet h. lelkipásztora fogja tartani: „Az egyházfegyverrel”. Már régen várjuk ezt az előadást. Ismeretnie fogja az egyházi fegyverkezés és rendtartás régi és újabbról módosított június 25-én, pénteken délután 5 órakor.

Mint máskor, ez alkalommal is megbeszélés követi az előadásokat. Mindenki szabadon nyilvánítja véleményét és kérdést tehet fel az előadóknak. — Az összes előadások az egyház tanácstermében Kálvin tér 17. szám alatt lesznek. Minden egyháztagot szeretettel hív és vár a Missziói Bizottság. Lapunk minden pénteken külön értesítést is ad.

— **Várható időjárás:** Mérsékelt szél, változó felhőzet, többfelé még lehet eső. A hőmérséklet lassan tovább emelkedik.

— **Ügyeleti gyógyosrtarak:** „Tiszta” Péterfia u. 61. „Isteni gondviselés” Petőfi tér 6. „Megváltó” Vöröshadsereg útja 18.

RADIÓMŰSOR. Szerda: 7: Más rádió, 7:20: Rádió zene, 8: Jöcseleg negyedórása, 8:15: Zenekari muzsika, 9: A házi együttes, 10: Hírek, 12: Dél, narancs, hírek, 12:15: Az esti muzsika, 13: Kisebbségi műsorok, 14: Hírek, 14:10: Az emeleti műsor, 14:30: Az Operaház műhelyéből, 15: Rádióskola, 16: Az Ifjúgárdia, 16:15: Szünidő, 17: Hírek, 17:10: Hadifegyver, 17:15: A Vöröskereszt, 17:40: A Szakszervezeti Tanács műsora, 18: Születésnapok, 18:30: A Rádiózenekar, 20: Hírek, 20:20: Hírek ország, 20:30: Heti szemle, 20:55: Képzőművészet, 21:30: Magyar népdalok, 21:45: Járóru kérdések, 22: Hírek, 22:25: Hangsúly, 23: Hírek, 23:40: Szereplő, 23:50: Hírek, 23:55: Előadás a Stúdióban, 24: Hírek.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter a pénzügyi számvédelmi osztályban Bicskei József debreceni lakost ideiglenes minőségű pénzügyi számvizsgáló a XI. fiz. osztályba kinevezte.

— **A hivatalos lap közli a budapesti ügyvédi kamara fegyelmi bíróság határozatát,** hogy dr. Pajor Győző ügyvédet, aki sokáig Debrecenben élt, az ügyvédség gyakorlásától eltiltotta.

— **Alcoholiké választotta a Magyar Ocskavas és Fémgyűjtek Országos Egyesülete Linger Imre debreceni vaskereskedőt.**

— **Aknára futott Szolnok város egyik teherautója,** melyen szénát akartak szállítani. A nyomozás megállapította, hogy a háborús időkből maradt akna robbant fel az autó kerekai alatt. Hármán a gépkocsin ülők közül megsérültek.

— **Két és fél évi fegyházra ítélték Schützer György pécsi szappangyáros,** aki 30 mázsa zár alá vett repeozóját engedély nélkül felhasználta szappangyártásra.

— **50 főszerre esett a zöldborsó ára Cegléden.** A kedvező esőg idő következtében olyan nagy volt a piacra a felhozatal, hogy az egyforintos kilónkénti áron induló zöldborsót a végén már 50 fillérért adták.

— **A nyugati partraszállás 4-ik évfordulója.** Dartmouthban leleplezték a normandiai partraszállás emlékére létesített emlékművet.

— **A Népszérl Főiskolai Tanfolyam** mai előadásait dr. Juhász Géza egyetemi ny. r. tanár „Az írók felelőssége” és dr. Ágoston György „A társadalom élete” címmel tartja ma, szerdán délután 6 órai kezdettel a Déri Múzeum dísztermében.

— **A sinajai játékkaszinó** hatalmas épületét munkásüldölőnek rendezték be.

— **Farkas István** keszthelyi napszamos féltékenységből átvágta felesége nyakát, majd öngyilkosságot akart elkövetni.

— **A tolmacegyei Dombóvárórt** Pinchehelyen és Tamásin az általános iskolai tanuló részére paraszti internátusokat állítanak fel.

— **A debreceni népbíróság** most tárgyalta Tóth Lajos volt tűzérhadapród bűnyűjét, aki a vád szerint belépett és tagja volt a Hunyadi páncélos hadosztálynak. A bíróság hat hónapi börtönrre ítélte.

Községek figyelmébe! Törzskönyvezett Szimmentháli bika 3 éves — eladó. Cím a kiadóban.

— **Eredményes újrafelvétel.** A debreceni törvényszék, majd a Népbíróságok Országos Tanácsa egyévi börtönrre ítélte Zahey Sándor debreceni tisztviselőt. A vád szerint tagja volt az Imrédy-féle Magyar Megújulás Pártjának. Zahey újrafelvétel kérelmet adott be, aminek a bíróság helyt adott. Az újrafelvétel tárgyaláson újabb bizonyítékokat produkált a vádlott, mire a népbíróság felmentő ítéletet hozott.

— **Meghívó az Alföldi Takarékpénztár Debrecenben, 1948. évi június hó 19. napján délelőtt 10 órakor** Debrecenben az intézet hivatalos helyiségében tartandó rendkívüli közgyűlésre. Tárgy: 1. Határozathozatal az intézetnek a Debreceni Első Takarékpénztár debreceni részvénytársasággal az 1940—1948. Korm. sz. rendelet értelmében önmagán való egyesülése tárgyában, hogy az Alföldi Takarékpénztár Debrecenben minden vagyonával és közelettségével beolvadjon a Debreceni Első Takarékpénztárba. 2. Igazgatósági tagok lemondása. 3. Felügyelő bizottsági tagok lemondása. Debrecen, 1948. évi június hó 5. napján. Alföldi Takarékpénztár Debrecenben igazgatóság. — Figyelmeztetés! A közgyűlésen olyan részvényesek bírnak szavazati joggal, akik részvényeiket legkésőbb a közgyűlést megelőző napon a társaság pénztáránál, vagy Budapestre a Pesti Házai Első Takarékpénztár Egyesületnél, vagy a Pénztárnál Központnál letétbe helyezték.

— **A kínai kormánycsapatok** kiűrtették Csufut, Konfuciusz szülővárosát.

— **A termézet csodái.** A törökországi Eskisevir városban egy 25 éves asszony kétféle, négykarú és háromlábú fiút hozott a világra. — Az arkanzasi Bonnevillében egy 25 éves asszonynak a hasukon és mellükön összesen öt leányikre születettek. Az orvos, aki az ikreket császármetszéssel segítette világra, kijelentette, hogy a csecsemők életképesek, de nem lehet szétválasztani őket, mert a műtétbe behalálnának. Az ikrek együttes súlya 4,5 kiló.

— **Meghívó a Járás Gazdasági Bank Rt. Biharkeresztcs, 1948. évi június hó 20-án délelőtt 10 órakor** az intézet székházában tartandó rendkívüli közgyűlésre. Tárgysorozat: 1. Határozathozatal a felszámolás tárgyában. 2. Felszámoló megválasztása és ezzel kapcsolatos cégjegyzési és egyéb intézkedések. 3. Felszámolóknak meghatalmazás adása az intézeti ház eladása, követelések és tartozások rendezése tárgyában. A közgyűlésen, aki részt akar venni, köteles részvényeit 3 nappal a közgyűlés előtt letétbe helyezni. Az Igazgatóság.

— **Előpá a csomagját 3400 forint értékű ruhaneművel ismeretlen tolvaj a nagylátomáson Bantzu Jánosné belezései lakosnak.**

NEON fényreklám készítés és kerékpárok részletre MAYER mérnök

Kossuth-u. 13. Tel.: 380.

— **Egy tanítónő borzalmas halála.** Fertőszentmiklós községben Kalmár Irén 36 éves tanítónő lezuhant a cseresznyefáról és beleesett egy szőlőkaróba. A karó felnyársalta. A mentők már csak a beállót halált állapíthatták meg.

— **Megnősül a férfitő operált** húsz éves svéd leány, aki a király engedélyével Ebbáról Ebbere változtatta nevét. A sikerült műtét után néhány hónappal Ebbere szermes lett egy leányba, akit még az idén feleségül vesz, miután az orvosok kijelentése szerint semmi akadályja nincs a házasságnak.

— **Húsz család ételmérgezést** szenvedett Makón és Mezőhegyesen egy juhásztól vásárolt túrótól, mely romlott volt.

— **Betörőldözés** izgalmai megölték Gilyán János 61 éves éjjeli őrt, aki egy fiatalkorú szénlopáson tetten ért s üldözöbe vette. Az izgalom annyira megviselték, hogy összeesett és szívzselhűdésben meghalt.

— **Nem álom, valóság!** Teljesen feiruházkozhat 3 forintból. Vegyen hadirokkant sorsjegyet. Húzás június hó 21.

— **A belügyminisztériumból** nyolcelegru bizottság érkezett csütörtökön Debrecenbe. A bizottság tagjai tárgyalásokat folytatnak a város vezetésével a tanyai közigazgatás ügyében, majd kiszállnak Nagyhegyesre, hogy helyszíni szemlét tartsanak az ott tervezett tanyaközpont helyén.

— **A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság** felkérésére f. hó 11-én, pénteken délután 6 órakor dr. Kalmár Lajos ref. lelkész előadást tart a Déri Múzeum előadótermében „Szabad egyház szabad államban” címen. Az előadás ingyenes. — Az MSZMT f. hó 12-én szombaton délután 6 órakor a Déri Múzeum előadótermében Zalka Máté-émlékünnepélyt rendez gazdag műsorral. Az ünnepi beszédet Magyar Géza alezredes tartja.

— **A debreceni egyetemen** június 15-én tartják a rektorválasztó ülést. A rektort most a bölcsészeti kar adja.

— **Fagott volt-e a lekaszált búza?** A debreceni törvényszéken dr. Csanády Pál egyesbíró kedden tárgyalta Kiss Imre hajdúböszörményi gazdálkodó bűnyűjét, akit a közéleti érdekei veszélyeztető büntetéssel vádolt az államügyesség. A vád szerint 400 négyzetgöl földön takarmánynak vágta le a búzát. A bíróság előtt azzal védekezett, hogy a búza fagott volt, azért vágta le. A bíróság a Gazdasági Felügyelőség szakértőjével vizsgáltatta meg, hogy tényleg fagott volt-e a búza és „kényszervágnásra” volt-e szükség. A szakértői vélemény után hoz ítéletet a bíróság.

— **JÓ ALLÁST AKAR?** Tanuljon gépírást, gyorsírást dr. Néményiné gyorsíróiskolájában Piac 58. Linoleum-házban.

— **A debreceni munkásbíróság** a múlt év december 10-én alakult meg és megbízatása hat hónapra terjed a törvény értelmében. A debreceni munkásbíróság megbízatása június 10-én jár le. Ez a tanács utolsó tárgyalását szerdán, június 9-én tartja dr. Csanády Pál elnöke alatt. Váradi László sajtókereszturi malmos bűnyűjét tárgyalja.

— **GYASZROVAT**
Mely fájdalommal jelentjük Karancsy Ferencné Nagy Julianna 54. évében elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Köztöm. 2. A ravatalozójából. Gyászaják: szerző férje, leánya Julianna férjével Gere Lajosné, unokája Julia, testvérei: sógora: a néző, Esterházy rok. néző. Lakás: Malvin utca 54. Bartha végel.

Nemzetközi Vásár
alkalmával kérem a vendégeknek felkeresni megszokott előzékeny kiszolgálással
fizetési kedvezményt nyújtok
IRHA- és minden szőrmebunda vásárlásnál
GESZTESI és LIPCSEI BUDAPEST, IV. Váci-utca 33. sz.
(Pia ist-j-ház.)

